

Nutzen der Zeitzeugenberichte im Unterricht, Arbeitsblatt Nr. 3

Grenze, Emigration und Reisen in der Normalisierungszeit

1. Was wissen Sie über die Möglichkeiten des Ausreisens in der Normalisierungszeit? Schreiben Sie in die Tabelle die Unterschiede, die Ihnen einfallen, wenn Sie die Begriffe aus der Tabelle im Kontext der 70er und 80er Jahren und heute vergleichen:

	Normalisierungszeit	Gegenwart
Grenze (Überwachung, Übergang)		
Gründe und Formen der Emigration		
Reisen ins Ausland		

Dokument Výjezdní doložka (aus dem Zyklus Abeceda komunistických zločinů - portál Moderní dějiny) + Audioaufnahme der Zeitzeugenberichte (ausgewählte Passagen)

2. Was Neues haben Sie aus dem Dokument und aus den Zeitzeugenberichten erfahren? Vergleichen Sie die neuen Informationen mit der heutigen Situation und ergänzen Sie in die Tabelle.
3. Sehen Sie sich die Normalisierungsdokumente an, die man für das Ausreisen nötig hatte (*Reisepass, Antrag an die Devisenzusage, Zollerklärung, ... - Muzejní kufřík 1968 a doba normalizace, NM Praha*) und denken Sie über die Gründe ihrer Existenz nach. Teilen Sie Ihre Meinungen Ihren Mitschülern mit.

4. Beantworten Sie folgende Fragen:

a/ Wie konnte man in der Normalisierungszeit ausreisen?

b/ Welche Dokumente und Bewilligungen waren für die Reise in die Länder des „sozialistischen Blocks“ nötig, welche für die Reise in das kapitalistische Ausland?

c/ Wozu diente die Devisenzusage?

d/ Wie haben die Sicherheitsdienste in der Tschechoslowakei mit den Menschen gearbeitet, die aus dem kapitalistischen Ausland zurückgekommen sind?

5. Forscheraktivität: fragen Sie zu Hause Ihre Eltern/ Großeltern nach konkreten Erfahrungen mit dem reisen in der Normalisierungszeit. Notieren Sie Ihre Feststellungen.

6. Spielen Sie einen Tourist (Variante a) oder die Staatsmacht (Zöllner, Beamte, ...) (Variante b) in der Normalisierungszeit:

a/ Planen Sie eine Reise in da kapitalistische Ausland, füllen Sie den Antrag an die Devisenzusage und den Reisepass aus, bereiten Sie sich für die Reise, füllen Sie die Zollerklärung aus, absolvieren Sie die Reise und bringen Sie Geschenke für die Familie mit nach Hause.

b/ Überlegen Sie den Antrag an die Devisenzusage, geben Sie (geben Sie nicht) die Ausreisebewilligung und den Reisepass, kontrollieren Sie die Zollerklärung, machen Sie eine Zollkontrolle, machen Sie ein „Gespräch“ mit dem Touristen nach seiner Rückkehr aus dem kapitalistischen Ausland.

7. Erklären Sie die neuen Begriffe, die Sie im Verlauf des Studiums gelernt haben.

Žádost s přípisem podle předtisků řádně vyplněnou strojem nebo hřítkovým písmem se souhlasem a doporučením organizace (zaměstnavatele, školy, NV) zašle žadatel osobně, popř. telexem, rozhlásem, popř. letecky, každý žadatel trvalého bydliště nejpozději v termínu vyhlášeném prostřednictvím ČTK v tisku, rozhlásem, popř. letecky, každý žadatel starší 15 let podává vlastní žádost. Cestující samostatně děti do 15 let, podepisují prohlášení na rubu žádosti rodiče nebo zákonný zástupce. Žádost členů rodiny se zasílají společně. Manželé, pokud nebyli ve společné domácnosti, mohou podat žádost společně u pobocky SBCS příslušné podle místa trvalého bydliště jednoho z manželů. U důchodců se na žádostech vyznačuje souhlas a doporučením NV příslušného podle místa trvalého bydliště. U posledně uskutečněné soukromé cesty, s cestovní kanceláří CEDOK, Rakeva, ROH apod., žádost, které nesocialistické sídly dosud nejsou soukromě navštířeny, uvedou u žádosti místo těchto údajů text "dosud do NS soukromě navštířeno". Žádost, na které chybí údaje rozložené do tří měsíců, včetně nynější cesty, se uvádí např. turistika, léčeb- ný pobyt, návštěva příbuzných, apod. (Nestací-li místo pro vypsání účelu cesty, vyplí se účel cesty na zvláštní přílohu k žá- dosti). Pobocka SBCS vytvoří seznam žadatelů, a to zvláštním vyřizováním žádostí, a to zvláštním vyřizováním žádostí. Informace podávají pouze pobocky SBCS, u nichž byla žádost o devizový příslib podána. Devizové prostředky je možné nakoupit v době platnosti devizového příslibu při předložení platných cestovních dokladů (cestovní pas, výjezdní dolo- žka, vízum, celní a devizové prohlášení opatřené kolekem ve stanovené výši) u kterékoli pobocky SBCS, CSOB a ZB a je- lich vývoz je možný do tří měsíců ode dne potvrzení prodeje směnárenským místem na celním a devizovém prohlášení. Dobu platnosti devizového příslibu může v odůvodněných případech prodloužit pouze organizace, která SBCS, který při- slib vydal. O prodloužení je třeba požádat před skončením platnosti devizového příslibu. Devizový příslib, který nebyl realizován v době jeho platnosti, propadá.

Poučení k žádosti o devizový příslib
 Razítko a podpis vedoucího nebo řídícího z mocného zástupce organizace (zaměstnavatele, školy, NV)

S cestou do zahraničí souhlasíme a doporučujeme kladně vyřizování žádosti.

Vlastnoručně podpis žadatele
 Datum:
 Prohlášení žadatele
 Prohlášení, že jde o soukromou (nikoliv služební, popř. polostátní) cestu, a že účel v žádosti o de- vizový příslib jsou pravdivé. Zároveň беру на vědomí, že dodatečně zjištěné nepřeváděné údaje v této žádosti budou důvodem pro zrušení devizového příslibu a odmítnutí prodeje devizových prostředků u bankou a že z tohoto titulu nemám žádný nárok na úhradu nákladů se zamýšlenou cestou mě vznik- lých. V případě, že se moje cesta z jakýchkoli důvodů neuskuteční, jsem si vědom povinnosti nepro- středovat vzhledem k této organizaci žádnou žádost o devizový příslib, která je vydaná. Současně prohlašuji, že nejsem vlastníkem devizového účtu vedeného u některé československé devizové banky v cizí měně.

Žádost o devizový příslib dolarů * na dnů
 na soukromou cestu do nesocialistického státu

příjmení (strojem nebo hřítkovým písmem) jméno

Datum narození: Stav:

Trvalé bydliště žadatele:
 (přesná adresa vč. PSČ)

Organizace (zaměstnavatel, škola, NV) a adresa:
 (nezkrácený název)

Pracovní funkce (zařazení) žadatele v organizaci:

Země, pro něž je devizový příslib požadován:

Délka pobytu v zahraničí: dnů. Přibližné datum odjezdu (měsíc):

Rok poslední uskutečněné soukromé cesty do nesocialistických států: ** počet dnů pobytu:

země: účel cesty:

Účel nynější cesty:

Spolucestující děti do 15 let:

- nar.
- nar.
- nar.

Poučení k žádosti je uvedeno na rubu.
 *) Požadovanou částku vyplíte číslicemi!
 **) Neuvádějte uskutečněné cesty do Jugoslávie!
 Po obdržení příslibu požádejte ihned Okresní oddělení pasů a víz ministerstva vnitra o vydání výjezdní doložky bez ohledu na datum odjezdu. Cena 20 hal.

Vyplní banka:
 Devizový příslib č. na US \$

platný do

Datum

Razítko a podpisy
 banky

3559/2 - 400m 10/83 stc 4/20